

31983L0417

26.8.1983

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 237/25

NÕUKOGU DIREKTIIV,**25. juuli 1983,****teatavaid inimtoiduks ettenähtud piimavalke (kaseiini ja kaseinaate) käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta**

(83/417/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

mõnes liikmesriigis kehtivates õigus- ja haldusnormides määratletakse inimtoiduks ettenähtud kaseiinide ja kaseinaatide koostis ja tootmisviisid koos tingimustega, millele need tooted peavad vastama, et nende suhtes saaks kasutada teatavaid määratlusi või et saaks lubada nende kasutamist teiste toiduainete valmistamisel; selliseid sätteid ei ole praegu teistes liikmesriikides;

selline olukord takistab inimtoiduks ettenähtud kaseiinide ja kaseinaatide vaba liikumist ning tekitab kasutajate vahel ebaausat konkurentsi; see mõjutab seetõttu otseselt ühisturu rajamist ja toimimist;

seetõttu on vaja ühenduse tasandil määratleda nimetatud toodete koostist ja märgistamist käsitlevad eeskirjad, mida tuleb järgida;

söödavaid kaseiine ja kaseinaate praegu üldiselt lõpptarbijale ei müüda; kui selline müük siiski toimub, kohaldatakse nõukogu 18. detsembri 1978. aasta direktiivi 79/112/EMÜ lõpptarbijale müüdavate toiduainete märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽⁴⁾;

teiselt poolt on kaubanduse lihtsustamiseks soovitatav ühenduse tasandil vastu võtta eeskirjad märgistamise kohta, mida kohaldatakse kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate söödavate kaseiinide ja kaseinaatide suhtes;

Euroopa Majandusühenduse tarbijakaitse- ja tarbijate teavitamise poliitika esialgne programm ⁽⁵⁾ näeb ette ühenduse meetmed tarbijate tervise ja ohutuse kaitsmisel eriti olulistes valdkondades, eelkõige seoses toiduainetega;

proovivõtu- ja analüüsimeetodite määramine, mis on vajalik asjaomaste toodete koostise ja muude omaduste kontrollimiseks on tehniline rakendusmeede, mille vastuvõtmine tuleks menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks usaldada komisjonile;

kõikidel juhtudel, kui nõukogu annab komisjonile inimtarbimiseks ettenähtud toiduainetega seotud eeskirjade rakendamise õiguse, tuleks sätestada kord liikmesriikide ja komisjoni vahelise tiheda koostöö sisseadmiseks otsuse 69/414/EMÜ ⁽⁶⁾ kohaselt moodustatud alalises toidukomitees,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Käesolev direktiiv käsitleb inimtoiduks ettenähtud piimavalke ja nende segusid, nagu need on määratletud lisades.

⁽¹⁾ EÜT C 50, 24.2.1979, lk 5.

⁽²⁾ EÜT C 140, 5.6.1979, lk 174.

⁽³⁾ EÜT L 247, 1.10.1979, lk 54.

⁽⁴⁾ EÜT L 33, 8.2.1979, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT C 92, 25.4.1975, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 291, 29.11.1969, lk 9.

2. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

— *kaseiinid* – tähtsaimad valkained piima koostises, vees lahustumatud pestud ja kuivatatud tooted, mis on saadud lõssist sadestamise teel:

— hapete lisamisel,

— mikroobsel hapestamisel,

— laabiga kalgendamisel,

— piima kalgendavate ensüümide lisamisel,

ilma et see piiraks võimalust kasutada eelnevat ionivahtus- või kontsentratsiooniprotsessi,

— *kaseinaadid* – neutraliseerimisvedelikega töödeldud kaseiini kuivatamisel saadud tooted,

— *lõss* – ühe või mitme lehma piimast saadud toode, millele ei ole midagi lisatud ning millel on vähendatud üksnes rasvasisaldust.

Artikkel 2

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, tagamaks, et:

— lisades määratletud tooteid võib turustada üksnes siis, kui need vastavad käesolevas direktiivis ja selle lisades sätestatud määratlustele ja eeskirjadele,

— tooted, mis ei vasta lisades sätestatud kriteeriumidele, nimetatakse ja märgistatakse sellisel viisil, et see ei eksitaks ostjat toodete laadi, kvaliteedi ja kasutuse suhtes.

Artikkel 3

Lisades osutatud nimetusi kasutatakse määratletud toodete tähistamiseks ja neid tuleb kasutada nende toodetega kauplemisel.

Artikkel 4

1. Ilma et see piiraks direktiivi 79/112/EMÜ ja nende ühenduse sätete kohaldamist, mis käsitlevad selliste toiduainete märgistamist, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale, tuleb hästi nähtavalt, selgesti loetavalt ja kustumatult märkida lisades määratletud toodete pakenditele, mahutitele ja etikettidele, üksnes järgmised kohustuslikud andmed:

a) artikli 3 kohaselt nende toodete tähistamiseks ettenähtud nimetus ning kaseinaatide puhul märke katiooni või katioonide kohta;

b) juhul, kui tooteid turustatakse seguna:

— sõna "segu", millele järgneb segu moodustavate toodete loetelu, kus tooted on esitatud kaalu järgi kahanevas järjekorras,

— kaseinaadi või kaseinaatide puhul märke katiooni või katioonide kohta,

— kaseinaate sisaldavate segude puhul valgusisaldus;

c) netokogus kilogrammides või grammides. Kuni ülemineku- perioodi lõpuni, mille jooksul ühenduses on lubatud kasutada nõukogu 18. oktoobri 1971. aasta direktiivi 71/354/EMÜ (mõõtühikuid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta,⁽¹⁾ viimati muudetud direktiiviga 76/770/EMÜ⁽²⁾ lisa peatükis D loetletud inglise süsteemi mõõtühikuid, võivad Iirimaa ja Ühendkuningriik lubada koguse väljendamist üksnes inglise süsteemi mõõtühikutes, mis arvutatakse järgmiste ümberarvestuskoefitsientide alusel:

— 1 ml = 0,0352 vedelikuuntsi,

— 1 l = 1,760 pinti või 0,220 gallonit,

— 1 g = 0,0353 (kaubandus)unsi,

— 1 kg = 2,205 naela;

d) tootja, pakendaja või ühenduses asuva müüja nimi või ärinimi ja aadress;

Riigisisese toodangu puhul võivad liikmesriigid jõus hoida siseriiklike sätteid, milles nõutakse tootja või pakendaja üksikasjalike andmete esitamist;

e) kolmandatest riikidest imporditud toodete puhul märke päritolumaakohta;

f) tootmiskuupäev või märke, mille järgi saab partii identifitseerida.

2. Liikmesriigid keelavad söödavate kaseiinide ja kaseinaatide turustamise oma territooriumil, kui lõike 1 punktides a, b, e ja f osutatud andmeid ei ole esitatud ostjale arusaadavas keeles või kui ostjale ei ole seda teavet antud muul viisil; käesolev säte ei takista nimetatud teabe esitamist mitmes keeles.

⁽¹⁾ EÜT L 243, 29.10.1971, lk 29.

⁽²⁾ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 204.

Lõike 1 punkti b kolmandas taandes ning punktides c, d ja e määratletud andmed tuleb esitada üksnes saatedokumendil. Lahtise lasti puhul võib käesolevat erandit laiendada punkti b teisele taandele ja punktile f.

Artikkel 5

Ilma et see piiraks I ja II lisas osutatud põhimaterjalidega seotud ühenduse tervishoiu- ja hügieenisätete kohaldamist, tuleb negatiivse fosfataasi saamiseks selliseid tooteid termiliselt töödelda.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et käesolevas direktiivis ja selle lisades sätestatud määratlustele ja eeskirjadele vastavate artiklis 1 nimetatud toodetega kauplemine ei oleks takistatud nende toodete või üldiselt toiduainete koostist, tootmisnõudeid, pakendamist või märgistamist reguleerivate siseriiklike ühtlustamata sätete kohaldamise tõttu.

2. Lõiget 1 ei kohaldata ühtlustamata sätete suhtes, mida põhjendatakse:

— rahva tervise kaitsega,

— pettuse ärahoidmisega, tingimusel et kõnealused normid ei takista käesolevas direktiivis ettenähtud määratluste ja eeskirjade rakendamist,

— tööstus- ja kaubandusomandi ning lähtemärgistuse ja kontrollitud päritolunimetuse kaitsega ning ebaausa konkurentsi tõkestamisega.

Artikkel 7

1. Kui käesoleva direktiivi vastuvõtmise järel saadud uue teabe või olemasoleva teabe ümberhindamise tulemusena leiab liikmesriik üksikasjalikke tõendeid, et direktiivi I ja II lisas määratletud toodetes kujutab üks loetletud aine või selle aine piirnorm endast ohtu inimsete tervisele isegi käesoleva direktiivi nõudeid täites, peatab see liikmesriik ajutiselt kõnealuste sätete kohaldamise oma territooriumil või piirab nende kohaldamist. Ta teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab oma otsust.

2. Komisjon uurib niipea kui võimalik asjaomase liikmesriigi esitatud põhjendusi ja konsulteerib liikmesriikidega alalises toidukomitees; komisjon esitab seejärel viivitamata oma arvamuse ja võtab vajalikud meetmed.

3. Kui komisjon leiab, et lõikes 1 nimetatud raskuste kõrvaldamiseks ja inimeste tervise kaitse tagamiseks on vaja käesolevat direktiivi muuta, algatab ta nende muudatuste vastuvõtmiseks artiklis 10 sätestatud menetluse. Sellisel juhul võib kaitsemeetmed võtnud liikmesriik need muudatuste jõustumiseni kehtima jätta.

Artikkel 8

Nõukogu võtab komisjoni ettepanekul vajaduse korral vastu lisades osutatud tehnoloogiliste abiainetes puhtusekriteeriumid.

Artikkel 9

Artiklis 10 sätestatud korras määratakse kindlaks:

a) artiklis 8 osutatud puhtusekriteeriumide kontrollimiseks vajalikud analüüsimeetodid;

b) proovivõtu- ja analüüsimeetodid, mis on vajalikud, et kontrollida lisades määratletud toodete valmistamisel nende koostist ja tootmistingimusi.

Artikkel 10

1. Kui tuleb järgida käesolevas artiklis sätestatud korda, suunab otsusega 69/414/EMÜ asutatud alalise toidukomitee (edaspidi "komitee") eesistuja kas oma algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel küsimuse nimetatud komiteele.

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjon. Komitee esitab oma arvamuse nimetatud eelnõu kohta tähtaja jooksul, mille määrab komitee eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest. Komitee otsustab vähemalt 45-häälelise häälteenamusega, kusjuures liikmesriikide esindajate hääli arvestatakse asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 sätestatud viisil. Eesistuja ei osale hääletamisel.

3. a) Kui kavandavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.
- b) Kui kavandavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.
- c) Kui nõukogu ei ole kolme kuu jooksul alates ettepaneku saamise kuupäevast otsust teinud, võtab komisjon ette pandud meetmed vastu.

Artikkel 11

Käesolevat direktiivi ei kohaldata artiklis 1 osutatud toodete suhtes, mis on ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse.

Artikkel 12

Liikmesriigid teevad oma õigusaktidesse käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud muudatused ja teatavad sellest viivitamata komisjonile; muudetud õigusakte kohaldatakse sellisel viisil, et nendega:

- lubatakse käesolevale direktiivile vastavate toodetega kauplemine hiljemalt kahe aasta jooksul käesoleva direktiivi teatavakstegemisest, ⁽¹⁾
- keelatakse käesolevale direktiivile mittevastavate toodetega kauplemine kolme aasta möödumisel käesoleva direktiivi teatavakstegemisest.

Artikkel 13

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 25. juuli 1983

Nõukogu nimel

eesistuja

C. SIMITIS

⁽¹⁾ Käesolev direktiiv tehti liikmesriikidele teatavaks 2. augustil 1983.

I LISA

SÖÖDAVAD KASEIINID

I. NIMETUSED JA MÄÄRATLUSED

- a) *Söödav happkekaseiin* – söödav kaseiin, mis on saadud sadestamise teel, kasutades punktis II.d tehnoloogilisi abiaineid ja bakterikultuure, mis vastavad punktis II sätestatud nõuetele.
- b) *Söödav laabikaseiin* – söödav kaseiin, mis on saadud sadestamise teel, kasutades punktis III.d tehnoloogilisi abiaineid, mis vastavad punktis III sätestatud nõuetele.

II. SÖÖDAVA HAPPEKASEIINI SUHTES KOHALDATAVAD NÕUDED

a) **Nõuded koostise suhtes**

1. Maksimaalne niiskusesisaldus	10 massiprotsenti
2. Piimavalgu minimaalne sisaldus kuivaines millest minimaalselt kaseiini	90 massiprotsenti, 95 massiprotsenti
3. Piimarasva maksimaalne sisaldus kuivaines	2,25 massiprotsenti
4. Maksimaalne tiitritav happesus, väljendatuna milliliitrites 10 protsendises naatriumhüdroksiidi lahuses 1 grammi kohta	0,27
5. Maksimaalne tuhasus (sh P ₂ O ₅)	2,5 massiprotsenti
6. Maksimaalne veevaba laktoosi sisaldus	1 massiprotsent
7. Maksimaalne sete (kõrbenud osakesed)	22,5 mg 25 grammis

b) **Saasteained**

Maksimaalne pliisisaldus	1 mg/kg
--------------------------	---------

c) **Võõrkehad**

Võõrkehi (nt puidu- või metalliosakesed, karvad või putukajäänused)	0/25 g
---	--------

d) **Inimtoiduks sobivad, tervisele kahjutud tehnoloogilised abiained ja bakterikultuurid**

- i) — piimhape (E 270)
— vesinikkloriidhape
— väävelhape
— sidrunhape (E 330)
— äädikhape (E 260)
— ortofosforhape
- ii) — vadak
— piimhappebakterite kultuurid

e) **Organoleptilised omadused**

1. *Lõhn*: kõrvallõhnata
2. *Välimus*: valge kuni kreemikas värvus; tootes ei tohi esineda kergel vajutamisel mittepurunevaid tükke.

III. SÖÖDAVA LAABIKASEIINI SUHTES KOHALDATAVAD NÕUDED

a) **Nõuded koostise suhtes**

1. Maksimaalne niiskusesisaldus	10 massiprotsenti
2. Piimavalgu minimaalne sisaldus kuivaines millest minimaalselt kaseiini	84 massiprotsenti, 95 massiprotsenti
3. Piimarasva maksimaalne sisaldus kuivaines	2 massiprotsenti
4. Maksimaalne tuhasus (sh P_2O_5)	7,50 massiprotsenti
5. Maksimaalne veevaba laktoosi sisaldus	1 massiprotsent
6. Maksimaalne sete (kõrbenud osakesed)	22,5 mg 25 grammis

b) **Saasteained**

Maksimaalne pliisisaldus	1 mg/kg
--------------------------	---------

c) **Võõrkehad**

Võõrkehi (nt puidu- või metalliosakesed, karvad või putukajäänused)	0/25 g
---	--------

d) **Inimtoiduks sobivad, tervisele kahjutud tehnoloogilised abiained**

- laap
- muud piima kalgendavad ensüümid

e) **Organoleptilised omadused**

1. *Lõhn*: kõrvallõhnata
 2. *Välimus*: valge kuni kreemikas värvus; tootes ei tohi esineda kergel vajutamisel mittepurunevaid tükke.
-

II lisa

SÖÖDAVAD KASEINAADID

I. NIMETUSED JA MÄÄRATLUSED

Söödavad kaseinaadid – kaseinaadid, mis on saadud söödavatest kaseiinidest, kasutades söödavaid neutraliseerivaid aineid, mis on loetletud punktis II.d ja vastavad punktis II sätestatud nõuetele.

II. SÖÖDAVATE KASEINAATIDE SUHTES KOHALDATAVAD NÕUDED

a) Nõuded koostise suhtes

1. Maksimaalne niiskusesisaldus	8 massiprotsenti
2. Piimavalgu minimaalne sisaldus kuivaines	88 massiprotsenti
3. Piimarasva maksimaalne sisaldus kuivaines	2,0 massiprotsenti
4. Maksimaalne veevaba laktoosi sisaldus	1,0 massiprotsenti
5. pH väärtus	6,0–8,0
6. Maksimaalne sete (kõrbenud osakesed)	22,5 mg 25 grammis

b) Saasteained

Maksimaalne pliisisaldus	1 mg/kg
--------------------------	---------

c) Võõrkehad

Võõrkehi (nt puidu- või metalliosakesed, karvad või putukajäänused)	0/25 g
---	--------

d) söödavad tehnoloogilised abiained

(valikuliselt neutraliseerivad ja puhverained)

hüdroksiid	}	naatrium
karbonaat		kaalium
fosfaat		kaltsium
tsitraat		ammoonium
		magneesium

e) Omadused

1. *Lõhn*: väga nõrk kõrvallõhn.
2. *Välimus*: valge kuni kreemikas värvus; tootes ei tohi esineda kergel vajutamisel mittepurunevaid tükke.
3. *Lahustuvus*: destilleeritud vees peaaegu täielikult lahustuv, v.a kaltsiumkaseinaat.